

*Лабунська С.В.,
д.е.н., доцент,
професор кафедри бухгалтерського обліку
Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця*

ПІДХОДИ ДО ІДЕНТИФІКАЦІЇ ТА ОЦІНКИ ВИТРАТ ТА АКТИВІВ У ХОДІ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Анотація. У статті запропоновані загальні підходи до ідентифікації та достовірної оцінки витрат та нематеріальних активів, що виникають у підприємства в ході комерціалізації інноваційних впроваджень. Саме від достеменно оцінки активів підприємства інноваційного типу розвитку залежить інвестиційна привабливість останнього. В статті викладено авторську позицію щодо розмежування підходів до оцінки та визнання витрат у фінансовому обліку та системі менеджменту.

Ключові слова: витрати інноваційної діяльності, ідентифікація витрат, внутрішньо генерований гудвіл, нематеріальні активи.

Постановка проблеми. Подальший розвиток сучасних економічних систем будь якого ієрархічного рівня в умовах ринкової економіки базується на постійному прагненні суб'єктів господарювання до отримання конкурентних переваг за для реалізації обраної стратегічної цілі. Підґрунтям таких переваг є організація на підприємстві перманентного системного процесу інноваційної діяльності, як основного джерела отримання додаткового прибутку, внаслідок володіння унікальним інноваційним продуктом.

Незважаючи на високий ступінь опрацювання та велику кількість досліджень, присвячених питанню загального розмежування дефініції контенту «витрати» – «видатки» серед зарубіжних та вітчизняних науковців таких як К. Друрі, Ч. Хорнгрена, Г. Фостера, Т. Скоуна, Дж. Шанка, С. Ф. Голова, Ф.Ф. Бутинця, Г.В.Козаченко, Л.В. Нападівської, А.А. Пилипенка, М.Г. Чумаченка, В.В. Сопко, В.П. Савчука, Ю.С. Цал-Цалка та ін. [1-4], досі не існує єдиного підходу до їх однозначного тлумачення. В той самий час проблемним залишається й питання формування загальних підходів до виокремлення та ідентифікації частини витрат інноваційної діяльності, яка призводить до виникнення певного інформаційно-інтелектуального ресурсу, який може бути визнаний активом в системі фінансового обліку за умов формування певних методик достеменно його оцінки та ідентифікації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми розвитку теоретичного базису та практичного дослідження структури й поведінки витрат інноваційної діяльності вітчизняних підприємств, з метою управління ними та визначенню їх впливу на оцінку підприємства, як суб'єкту господарської діяльності, присвячені роботи сучасних вітчизняних науковців: М. Авилкіної, А. Бойчук, В. Василенка, Л. Гнилицької, О. Грицай, С. Жукевича, А. Загороднього, Н. Краснокутської, Я. Крупки, М. Пушкаря, Р. Фроленко, Ж. Юшак, З. Янченко та ін. [5-7].

Так, в роботі Грицай О.І [8] запропоновано покрокову методику відображення витрат інноваційної діяльності промислового підприємства, що передбачає визначення збільшення

розміру власного капіталу на суму вартості новостворених інноваційних об'єктів, які віднесено до необоротних активів та створення резерву забезпечення витрат інноваційної діяльності. Окрім цього, автором запропоновано використання транзитного узагальнюючого рахунку (Рахунок восьмого класу), за дебетом якого, протягом періоду освоєння інноваційної продукції, відобразатимуться інноваційні витрати. При цьому, витрати інноваційної діяльності визнаватимуться витратами певного періоду одночасно з визнанням доходу, для отримання якого вони здійснені.

А. Загородній та А. Бойчук [9], підтримуючи підхід О. Грицай, пропонують аналітичний облік витрат на інноваційну діяльність організувати за типами інновацій: витрати на науково-дослідні роботи, витрати на випуск нового виду продукції (продуктові інновації), витрати на освоєння нової технології (технологічні інновації), витрати на організаційно-управлінські інновації, або за видами інновацій : як то внутрішні та зовнішні.

Л. Гнилицька у своїх працях обґрунтувала підхід до відображення в обліку витрат на підготовку і освоєння нової продукції за допомогою застосування стандартних ставок інноваційних витрат [10].

Янченко З.Б. зосереджує увагу на джерелах фінансування інноваційної діяльності підприємств, підкреслюючи, що при веденні інноваційної діяльності, обов'язковим є процес бюджетування інноваційного проекту від складання бізнес-плану майбутніх фінансових надходжень та розрахунку загальної бюджетної вартості проекту до якісного та кількісного аналізу виконання бюджетних показників [11].

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Погоджуючись з вище розглянутими пропозиціями, слід зазначити, що використання запропонованих підходів та методик не вирішує загальної проблеми: які з понесених витрат підприємства можуть бути визнані інноваційними активами , а які слід включити до видатків, що зменшують загальний фінансовий результат підприємства.

Зазначимо, що офіційні нормативні документи, що визначають тлумачення витрат, як то МСБО, та НСБО (П(С)БО), не виокремлюють дефініції витрат та видатків в самостійні економічні категорії, приділяючи увагу тільки одній з них – «видатки». Між тим, в зарубіжних та вітчизняних дослідженнях, протягом останніх десятиліть багато уваги приділяється розмежуванню цих категорій за різним класифікаційним підґрунтям [4, 12-15].

Мета статті Основною метою цієї роботи є обґрунтування підходів щодо розмежування витрат інноваційної діяльності на активи і витрати та вдосконалення ідентифікації та оцінки нематеріальних активів підприємства , що виникають в процесі інноваційної діяльності в системах фінансового обліку та системі управління витратами підприємства.

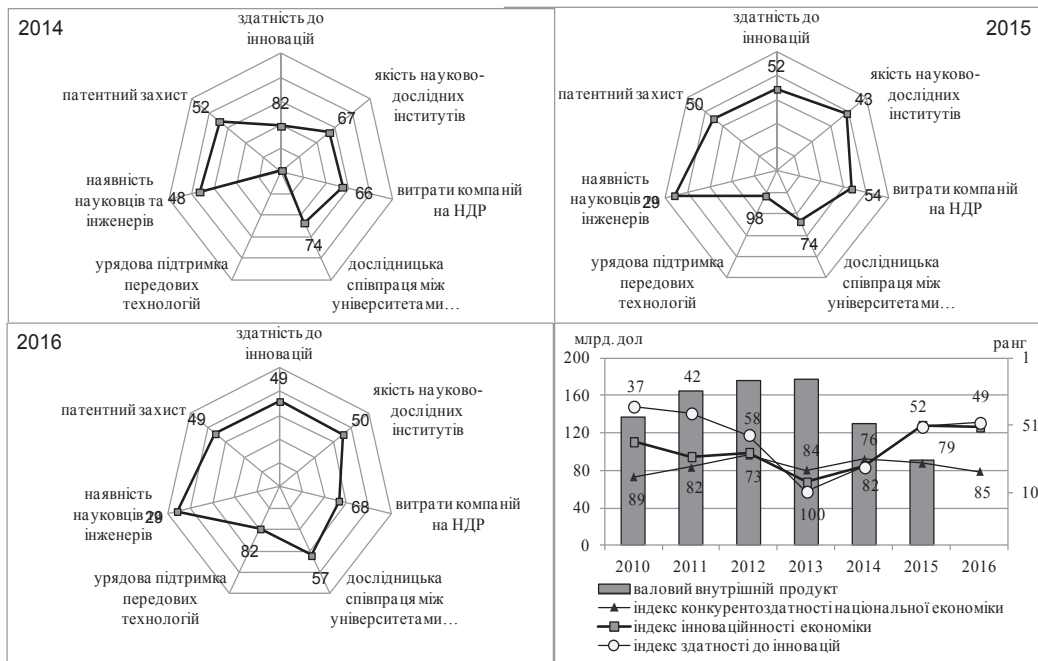

Рис. 1. Світові рейтинги України за інноваційними факторами конкурентоздатності економіки

Джерело: [17]

Виклад основного матеріалу. В контексті обрання європейського вектору розвитку та гармонійного входження у світовий економічний простір, перед Україною стає задача забезпечення міжнародної конкурентоспроможності країни, яке повинне ґрунтуватися на використанні останніх наукових розробок, інноваційному підході до організації управлінських та виробничих процесів і конвергенції інтелектуального ресурсу. При цьому, саме інноваційні зміни створюють в економічній системі так звану внутрішню енергію економічного росту [2; 16]. Ці зміни порушують досягнуту збалансованість і рівновагу економічних систем будь-якого ієрархічного рівня, проте створюють основи економічного зростання, переходу системи в новий якісний стан. У площині інноваційного розвитку найвищий рівень ієрархії, а отже визначальний вплив на внутрішню динаміку підпорядкованих економічних систем має національна інноваційна система (НІС). Аналіз статистичних індикаторів стану та розвитку вітчизняної НІС засвідчує, що незважаючи на прагнення України до втілення інноваційного типу розвитку економіки, інституціональне середовище не забезпечує достатніх стимулів та економічних важелів, до втілення інноваційних перетворень, що також підтверджують рейтингові позиції інноваційності економіки України, наведено на рис 1, побудованому автором на підставі даних Світового Економічного Форуму [17].

За даними Державної служби статистики України у 2015 р. інноваційною діяльністю займалися 824 (у відносному виразі – 17,3%) промислових підприємств (для порівняння у 2014 р. – 16,1%; у 2011 р. – 16,2% [18]. Незважаючи на позитивну динаміку зростання протягом 2008 – 2015 років частки підприємств, що здійснювали інноваційну діяльність, загальний рівень цього показника не досяг рівня 2000–2003 рр., а у 2014 р. знову спостерігалася скорочення.

Розмір площини наведених на рис. 1 багатокутників засвідчує поступове збільшення інноваційності національної економіки. У 2016 році майже всі складові відповідного індексу мали позитивну динаміку, проте їх значення у порівнянні з характе-

ристиками найбільш конкурентоздатних економік світу, залишаються на рівні, що потребує подальшого підвищення.

Збільшення загальної суми витрат на інноваційну діяльність, понесених суб'єктами господарювання у 2015 р. характеризувалося також суттєвою зміною структури джерел фінансування, рис. 2 [18]. За даними Державної служби статистики України з державного бюджету у 2015 р. направлено на інноваційну діяльність у 6,25 раз менше коштів у порівнянні з попереднім роком, обсяг власних коштів підприємств, витрачених на інноваційну діяльність, збільшився у 2,05 рази, досягнувши 13 427 млн. грн. та частки у 97% від загальної суми витрат [18].

Таким чином, власні кошти підприємств в Україні стали майже єдиним джерелом фінансування впровадження всіх типів інновацій на вітчизняних підприємствах, а тому, саме ефективність управління витратами, що спрямовані на забезпечення інноваційної діяльності, в загальній системі управління господарчою діяльністю підприємства, є першочерговою задачею.

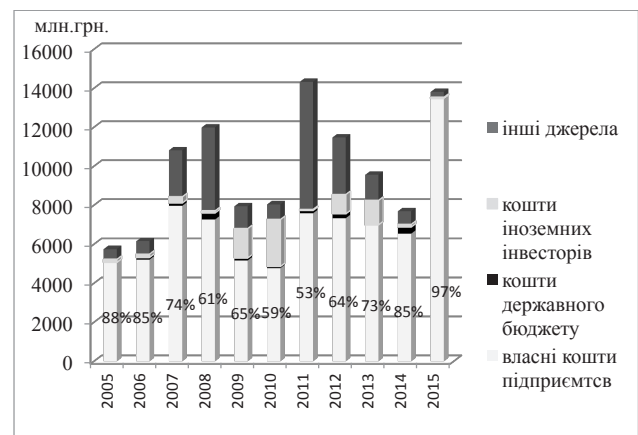

Рис. 2. Динаміка витрат на інноваційну діяльність за джерелами фінансування

Джерело: [18]

У дослідженні загальних проблем управління витратами слід погодитися з позицією Козаченко Г.В., що основною метою управлінського впливу на об'єкт витрат є не стільки їх мінімізація та оптимізація у процесі господарської діяльності, скільки підвищення ефективності їх використання [19].

Особливо гостро ця проблема постає під час оцінки витрат інноваційної діяльності, коли вагома частина таких витрат з одного боку не призводить до зростання фактичних активів підприємства, які можуть бути визнаними такими та достовірно оцінені в системі бухгалтерського обліку, а з іншого боку - підвищує інноваційний досвід суб'єкту господарювання, що призводить до зростання його вартості як бізнес одиниці. У своєму баченні категоріального генезису системи управління витратами є доцільним розмежування термінів «витрати» та «видатки» на підставі таких ознак як: узагальнення змістовного навантаження, в залежності від мети використання; різні підходи що до їх оцінки, з огляду на визначення дійсної їх вартості в системі бухгалтерського обліку та загальній системі менеджменту [20].

Отже, під час загальної дійсної оцінки витрат в системі менеджменту, приймається до уваги вартість ресурсу підприємства, який не може бути визнаний в бухгалтерському обліку у складі активів або видатків на підставі фактичної документованої оцінки. Особливо це стосується ідентифікації та оцінки інформаційно-інтелектуальних ресурсів, яку може бути здійснено експертним методом чи методом непрямого оцінювання.

Таким чином, до поняття витрат підприємства в процесі господарської діяльності слід відносити грошову оцінку всіх видів ресурсів, що витрачені (або змінили форму), у тому числі тих, які не визнаються або не можуть бути визнані активом, в процесі всіх видів діяльності підприємства та які забезпечують можливості щодо функціонування підприємства як певної економічної структурної одиниці. У системі бухгалтерського обліку витрати оцінюються та ідентифікуються як «видатки» за нормалізованими підходами, що означені в П(С)БО[21] та співпадають з підходами МСФЗ [22].

Зазначимо, що об'єктом управлінського впливу у поточному або майбутньому періодах в системі управління витратами інноваційної діяльності можуть бути лише неспожиті на дагу такого впливу витрати (тобто капіталізовані або майбутні витрати). Неспожиті витрати в системі управління мають бути оцінені за скорегованою фактичною вартістю, яка спрямована на більш ретельне обґрунтування управлінських рішень та на задоволення інформаційних запитів суб'єктів внутрішнього середовища підприємства. При цьому, процеси інформаційної дифузії, якими визначається інновація як така, пришвидшують динамічні зміни внутрішнього середовища підприємства з одного боку; з іншого - самі є продуктом пришвидшення динамічних змін у зовнішньому середовищі, які формуються під впливом наростання обсягу інформаційного потоку про певну інновацію у середині макросистеми.

Порівнюючи підходи щодо визнання активів у складі витрат на інноваційну діяльність за національними та міжнародними стандартами бухгалтерського обліку, звернемо увагу, що у П(С)БО № 8 дефініція нематеріальних активів повністю збігається з її тлумаченням МСБО № 38. У той самий час у П(С)БО 8, на відміну від МСБО 38, відсутнє поняття вартість нематеріального активу, яку міжнародні стандарти пропонують визначати як теперішню вартість грошових потоків, які, за очікуванням суб'єкта господарювання, виникнуть впродовж

використання активу або від його вибуття. Аналогічний підхід щодо оцінки вартості необоротних активів наведено у П(С)БО 27, але він стосується визначення вартості у разі реалізації такого активу. Крім того у П(С)БО 8 відсутні принципи та пояснення щодо підходів до ідентифікації нематеріального активу, особливо в розрізі розмежування їх з внутрішньо генерованим гудвілом. Зазначимо, що витрати за такими стадіями процесу комерціалізації інновацій як стадія дослідження, розробки та виробничої адаптації не підлягають включенню до складу активів взагалі. Крім того, всі витрати на організаційні та маркетингові інновації в системі бухгалтерського обліку віднесено до видатків періоду та тлумачаться як спожиті витрати (видатки) періоду, які не можуть бути капіталізовані, не додають вартості активам підприємства, та не підвищують інвестиційну привабливість суб'єкту господарської діяльності. Подібний підхід вбачає, що такі витрати не є об'єктом управлінського впливу в майбутніх періодах їх використання, що не є обґрунтованим на нашу думку.

На відміну від системи бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності, система управління витратами інноваційної діяльності має більшу ступінь свободи для такої оцінки. Але, при цьому постає питання узгодження підходів щодо використання загальних методів ідентифікації інноваційних витрат та умов визнання їх активами, тобто об'єктами управлінського впливу, з одного боку, а з іншого – джерелом зростання вартості підприємства. В основу методики має бути покладено визначення обсягу понесених витрат з урахуванням їх ступеню впливу на генерування вартості внутрішнього гудвілу, який є нематеріальним активом підприємства. Здатність до формування внутрішнього гудвілу проявляється в отриманні економічних вигід у майбутніх періодах, або підсилює економічні вигоди від використання інших активів підприємства та визначає підхід до ідентифікації витрат на інноваційну діяльність як нематеріального активу в системі управління витратами інноваційної діяльності. Згідно із МСБО 38, визнання внутрішньо генерованого гудвілу активом відбувається за умов визнання майбутніх економічних вигід, якщо останні неможна віднести окремо до конкретних матеріальних або нематеріальних активів підприємства, або які є результатом синергії використання активів, якщо їх можна оцінити та ідентифікувати.

П(С)БО та Національними стандартами оцінки майна суб'єктів господарювання [23; 24] зазначено, що гудвіл в системі бухгалтерського обліку може бути визнано лише за умов продажу підприємства чи під час об'єднання бізнесу, тобто за умов зміни власності або принципових умов діяльності підприємства. Це робить неможливим використання такого підходу для визнання гудвілу, як об'єкту впливу для прийняття управлінських рішень за стратегічним або оперативним горизонтом в системі управління витратами інноваційної діяльності.

Виокремлення та оцінку внутрішньо генерованого гудвілу в загальній системі менеджменту підприємства пропонується здійснювати в залежності від типу інновацій та економічного змісту різних видів витрат протягом періоду його господарювання. Методичним підґрунтям цього може бути порядок визначення вартості прав інтелектуальної власності, означений в Національному стандарті оцінки № 4 [24].

Основні відмінності в ідентифікації та оцінці витрат інноваційної діяльності (як видатків або нематеріальних активів підприємства) в системах управління витратами інноваційної діяльності (СУВІД) та фінансового обліку представлена в

Основні відмінності ідентифікації та оцінки витрат в системі бухгалтерського обліку та в системі (СУВІД) за процесними та продуктовими інноваціями

Напрямки спрямування витрат інноваційної діяльності	Спосіб ідентифікації та оцінки			
	У системі менеджменту та СУВІД		У системі бухгалтерського обліку та для складання фінансової звітності згідно з ПСБО(8)	
	Ідентифікація	Спосіб оцінки	Ідентифікація	Спосіб оцінки
Витрати на придбання НМА (за будь-якою стадією комерціалізації інновації)	НМА	Справедлива вартість активу-сума, за якою можна обміняти актив в операції між обізнаними, зацікавленими сторонами (МСБО№38), скоригована на дисконтний множник з урахуванням часу використання	НМА, за умов імовірності отримання майбутніх економічних вигод	Ціна придбання (виключаючи ПДВ), а також витрати, які згідно з ПСБО 7-9 можуть бути включені у вартість активу але не увійшли у його ціну придбання
Витрати на дослідження Витрати на розробку	НМА	а) у разі імовірності отримання майбутніх економічних вигод - загальна сума витрат на дослідження, яку можна безпосередньо віднести до об'єкту дослідження, дисконтована у часі; б) у разі отримання негативного результату про можливість проведення подальших розробок або реалізації продукту дослідження - експертно оцінена частина ВГГ	Видатки періоду, в якому було здійснено дослідження; НМА, якщо підприємство має намір, технічну можливість та ресурси для доведення його до стану, у якому він придатний для реалізації або використання несе можливість майбутніх вигід та може бути достовірно оцінено у грошовому вимірнику	Загальна сума документально підтверджених витрат, які згідно з ПСБО 7-9 можуть бути включені у вартість активу
Витрати на комерціалізацію	а) Видатки (спожиті витрати) періоду, за умов недодання вартості об'єкту впровадження; б) НМА або інші види матеріальних активів, за умов впливу на справедливую вартість інноваційного об'єкту	а) У сумі витрат понесених в процесі комерціалізації; б) У сумі витрат, які віднесено до певного об'єкту процесової інновації, скориговані на дисконтний множник з урахуванням часу використання	а) Видатки, за умов недодання вартості об'єкту впровадження б) НМА або інші види матеріальних активів, за умов впливу на справедливую вартість інноваційного об'єкту	а) У сумі витрат понесених в процесі комерціалізації; б) У сумі витрат, що віднесено до певного інноваційного об'єкту, якщо вони пов'язані з доведенням об'єкту до стану, в якому він придатний для реалізації
Витрати на регулювання дифузійних інформаційних потоків в процесі комерціалізації	а) Видатки (спожиті витрати) періоду, за умов недодання вартості об'єкту впровадження; б) НМА, за умов впливу на справедливую вартість інноваційного об'єкту та можливості їх впливу у бік зростання внутрішньогенерованого гудвілу	а) У сумі витрат понесених на заходи запобігання небажаному витоку інформації про інноваційний об'єкт б) У разі додання вартості інноваційному об'єкту - за справедливою вартістю активу з урахуванням, за потреб часового дисконту, у разі неможливості віднесення отриманих економічних вигід до певного об'єкту інноваційних впроваджень за вартістю внутрішньогенерованого гудвілу	Видатки періоду, в якому було здійснено витрати на регулювання дифузійних інформаційних потоків	У сумі витрат, що понесені в процесі регулювання дифузійних інформаційних потоків

табл. 1 на прикладі продуктивних та процесних інновацій, але може бути застосована й для інших типів інноваційних змін.

Так, пропонується здійснювати визначення вартості внутрішньо генерованого гудвілу на підставі оцінки розміру збільшення (переваги) прибутку від інноваційної діяльності у порівнянні з результатами господарювання за умов її відсутності.

Вартість капіталізації витрат за методикою переваги у прибутку може бути визначена як:

$$G_6 = \tilde{\eta} \cdot k_{in} \cdot (P_{no} - P_{id}) = \tilde{\eta} \cdot k_{in} \cdot \Delta P, \quad (1)$$

де G_6 – вартість внутрішньо генерованого гудвілу

$\tilde{\eta}$ – коефіцієнт впливу інноваційних витрат;

k_{in} – дисконтний множник;

P_{no} – прибуток, отриманий підприємством у разі не ведення інноваційної діяльності певного типу;

P_{id} – прибуток, отриманий підприємством у разі певного типу інноваційних перетворень;

ΔP – додатковий прибуток, що виникає у підприємства за результатами здійснення інноваційних перетворень.

Означена методика може бути використана підприємством у разі здійснення витрат на дослідження та розробки які не передбачають (або не мають) отримання товарної форми інноваційного активу, але вочевидь позитивно впливають на інші показники господарської діяльності та викликали синергетичні ефекти у діяльності останнього. Індикаторами такого прояву може бути збільшення обсягів реалізації продукції (товарів, робіт, послуг); скорочення загальних, у тому числі й виробничих витрат господарської діяльності; скорочення вартості та терміну формування та обробки інформаційного ресурсу тощо.

Висновки і пропозиції. Запропонований підхід, уточнює порядок виокремлення, оцінки та розрізнення об'єктів управлінського впливу в різних предметно-орієнтованих системах управлінського впливу, до яких належать система управління витратами інноваційної діяльності та система бухгалтерського обліку та формування фінансової звітності підприємства. Розмежування понесених витрат в ході інноваційної діяльності, на ті що утворюють нематеріальні активи та видатки діяльності, в залежності від впливу витрат на формування внутрішньо генерованого гудвілу підприємства, дозволяє, підвищити ефективність та дієвість спрямування управлінського впливу та знизити час прийняття управлінських рішень, з одного боку, а з іншого – обґрунтувати відбір методів та інструментарію такого впливу.

Література:

- Lewis, R. «Activity-Based Models for cost Management Systems», [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://info.greenwood.com/books/0899309/0899309658.htm>
- Dennis, A., «Seven Steps to success». Journal of Accountancy Jun 1998. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.eniac.com/whitepap/project7.htm>
- Кантаєва О.В. Концептуальні проблеми розвитку системи бухгалтерського обліку в управлінні інноваційними процесами [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://dspace.uabs.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/6213/1/PPRB_S_11.pdf.
- Cooper R. Design of Cost Management Systems / R. Cooper, R.S. Kaplan [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.cert.org/cooper.pdf>
- Іванюта П.В. Управління ресурсами і витратами / П.В. Іванюта, О.П. Лугівська. – К.: Центр учбової літ-ри, 2011. – 320 с.
- Коваленко О.В., Осьмак С.С. Система управління витратами.

[Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.zgia.zp.ua/gazeta/evzdia_6_053.pdf

- Захаркін О.О. Роль інновацій у нарощенні вартості українських підприємств // Захаркін О.О. // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2014. – № 3. – С. 90-99.
- Грицай О.І. Напрями удосконалення обліку витрат на інноваційні процеси / О.І. Грицай // Проблеми економіки та менеджменту / Вісник Нац. ун-ту «Львівська політехніка». – 2010. – № 683. – С. 253-256
- Загородній А.Г., Бойчук А.Б. Напрями удосконалення обліку витрат на інновації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/20285/1/40-198-201.pdf
- Гнилицька Л. В. Обліково-аналітичне забезпечення стратегічного управління фінансово-економічною безпекою суб'єктів господарювання будівельної галузі та житлово-комунального комплексу України: монографія / Л.В. Гнилицька, І.Г. Чалий, Н.І. Гордієнко. – Х.: Фактор, 2012. – 536 с.
- Янченко З.Б. Обліково-аналітичне забезпечення управління витратами інноваційної діяльності // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. – 2014. – Вип. 1(28). – С. 344-354.
- Друри К. Управленческий учет для бизнес-решений / К. Друри. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2012. – 655 с.
- Голов С.Ф. Управлінський облік / С.Ф. Голов. – К.: Лібра, 2007. – 704 с.
- Столяр Л.Г. Сутність «витрат» та особливості трактування / Л.Г. Столяр // Чернівецький торговельно-економічний інститут КНТЕУ, «Економічні науки». – Серія «Облік і фінанси». – Випуск 8 (29). – Ч. 3. – 2011. – С. 136-146.
- Жукевич С.М., Фроленко Р.В. Управління витратами діяльності в контексті забезпечення конкурентоспроможності підприємства // Інноваційна економіка – 2015. – №1[56]. – С. 70-74.
- Freeman C. Continental, National and Sub-National Innovation Systems – Complementarity and Economic Growth / C. Freeman // Research Policy. – 2002. – Vol. 31. – P. 191–211.
- The Global Competitiveness Report 2016–2017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www3.weforum.org/docs/WEF_Global.pdf
- Наукова та інноваційна діяльність України: статистичний збірник. – К.: Державна служба статистики України, 2016. – 258 с.
- Козаченко Г.В. Управління затратами підприємства: монографія / Г.В. Козаченко, Ю.С. Погорелов, Л.Ю. Хлапюнов. – К.: Лібра, 2007. – 320 с.
- Лабунська С.В. Управління витратами інноваційної діяльності підприємства: методологія та практика : монографія / С.В. Лабунська. – Х.: ВД «НЖЕК», 2014. – 352 с.
- Національні стандарти (положення) бухгалтерського обліку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.buhoblik.org.ua/uchet/organizacziya-buxgalterskogo-ucheta/2653-psbu.html>
- Міжнародні стандарти фінансової звітності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.minfin.gov.ua/.../mizhnarodni-standarty-finansovoi-zvitnosti-versii.
- Про затвердження Національного стандарту № 1 «Загальні засади оцінки майна і майнових прав» : Постанова Кабінету Міністрів України № 231 від 04.03.2013 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 18. – Ст. 10.
- Про затвердження Національного стандарту № 4 «Оцінка майнових прав інтелектуальної власності» : Постанова Кабінету Міністрів України № 1185 від 3 жовтня 2007 р. // Офіційний вісник України. – 2007. – № 54. – Ст. 9.

Лабунская С.В. Подходы к идентификации и оценки расходов и активов в ходе инновационной деятельности предприятий

Аннотация. В статье предложены общие подходы к идентификации и достоверной оценки расходов и нематериальных активов, возникающих у предприятия в ходе коммерциализации инновационных разработок. Именно от истинной оценки активов предприятия ин-

новационного типа развития зависит инвестиционная привлекательность последнего. В статье изложены авторскую позицию относительно разграничения подходов к оценке и признанию расходов в финансовом учете и системе менеджмента.

Ключевые слова: расходы инновационной деятельности, идентификация расходов, внутренне генерированный гудвил, нематериальные активы.

Labunska S.V. The approaches to the identification and evaluation of expenses and assets in enterprise innovation activity

Summary. The paper proposes general approaches to the identification and accurate assessment of expenses and intangible assets arising from commercialization of innovations. Precise assessment of innovation company assets stipulates its investment attractiveness. The paper grounds the author's position on the separate assessment and recognition of expenses in financial accounting and management system.

Keywords: expenses of innovation activity, cost identification, internally generated goodwill, intangible assets.